# FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT JOSÉ LUÍS DA CRUZ VILAÇA

fremsat den 19. maj 1988 *

*Høje Domstol.*

1. I henhold til artikel 2 i Rådets direktiv 72/464/EØF af 19. december 1972 om forbrugsbeskatning af forarbejdet tobak bortset fra omsætningsafgift [1] afholder medlemsstaterne sig fra at pålægge forarbejdet tobak anden beskatning end forbrugsafgift — for hvilken de generelle harmoniseringsprincipper er fastsat i direktivet — og meromsætningsafgiften.

2. Dette er tilfældet i Belgien, hvor opkrævningen af de nævnte afgifter — som i andre medlemsstater — sker ved hjælp af en stempelmærkeordning. Stempelmærkerne købes af fabrikanten eller importøren og anbringes på tobaksvarerne. De angiver detailprisen og er forskellige for de forskellige typer varer.

3. For at lette opkrævningen af afgifterne opstilles der en tabel over detailpriserne og følgelig også over stempelmærkerne for hver varegruppe; hver tabel gælder for alle varer inden for gruppen uden hensyn til forskelle betinget af kvalitet, præsentation, varernes oprindelse eller andre kriterier.

4. Den detailpris, der af fabrikanter eller importører ved hjælp af stempelmærker anbringes på hver af varerne, er en maksimalpris. Da der ikke kan anvendes en højere pris end den, der er angivet på stempelmærket, undgås den afgiftsunddragelse, der kan foretages ved, at der angives en lavere detailpris på varer, som i virkeligheden hører til i en dyrere kategori.

5. De gældende bestemmelser i belgisk lovgivning om den særlige forbrugsafgift findes i de bestemmelser, der er et bilag til bekendtgørelse af 22. januar 1948, navnlig artiklerne 12 og 15 og med hensyn til moms artikel 58 i lov af 3. juli 1969.

6. Kommissionen har konstateret, at den belgiske afgiftsmyndighed fortolkede denne lovgivning således, at den havde ret til selv at fastsætte én detailpris for hver vare i samme kategori og af samme mærke. Denne pris, som danner grundlag for beregningen af momsen og den særlige forbrugsafgift, er den højeste pris blandt dem, der opgives af fabrikanterne eller importørerne. Følgelig er erhvervsdrivende, der ønsker at fastsætte en lavere detailpris end deres konkurrenter, altså nødt til at betale afgiften på grundlag af den højere enhedspris.

7. Da Kommissionen fandt, at Kongeriget Belgien herved havde tilsidesat sine forpligtelser i henhold til fællesskabsretten, indledte den den i Traktatens artikel 169 foreskrevne procedure. Da den redegørelse, der

* Oversat fra portugisisk.

1 — JO L 303 af 31.12.1972, s. 1.

blev givet under den administrative behandling, ikke forekom Kommissionen tilfredsstillende, har den nu anlagt sag med påstand om, at det statueres, at Kongeriget Belgien ikke har overholdt de forpligtelser, der påhviler det i henhold til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, navnlig artikel 30, samt bestemmelserne i artikel 5, stk. 1, i direktiv 72/464, idet Kongeriget Belgien fastsætter detailpriserne for visse kategorier af forarbejdet tobak på et andet niveau end det, der frit er fastsat af fabrikanter og importører.

8. Direktivets artikel 5, stk. 1, bestemmer, at »fabrikanter og importører fastsætter frit de maksimale detailsalgspriser for hver enkelt af deres varer«, dog med forbehold af anvendelsen af nationale lovgivninger om kontrol med prisniveauet eller overholdelse af fastsatte priser.

9. De synspunkter, Kommissionen har fremført under skriftvekslingen, har imidlertid ikke fuldt ud kunnet bringe klarhed over, hvad sagsgenstanden var; derfor har Domstolen anmodet den om at præcisere klagepunkterne i stævningen.

10. Som det nævnes i retsmøderapporten, har Kommissionen i sit svar til Domstolen anført, at den, da den — som hovedklagepunktet — anfægtede den omstændighed, at de belgiske myndigheder ikke tillader fabrikanter og importører af forarbejdet tobak frit at fastsætte de maksimale detailpriser for hver enkelt af deres varer, navnlig tænkte på følgende forhold:

a) nægtelsen af at udlevere stempelmærker til parallelimportører svarende til lavere detailpriser end dem, der er fastsat af eneimportøren;

b) nægtelsen af at udlevere stempelmærker svarende til højere detailpriser end den, der blev fastsat, da varen første gang blev bragt på markedet, når en importør eller fabrikant vil sætte prisen på sine varer op.

c) nægtelsen af at udlevere stempelmærker svarende til lavere detailpriser, end dem, der er fastsat i den tilsvarende tabel.

11. Kommissionen har tilføjet, at den ligeledes anser det for en tilsidesættelse af fællesskabsretten, at den belgiske lovgivning ikke oplyser adressaterne om, at direktiv 72/464, navnlig artikel 5, stk. 1, giver indenlandske fabrikanter og importører ret til at fastsætte de maksimale detailpriser for deres tobaksvarer.

12. Sagsøgte har påstået visse af disse klagepunkter afvist. Jeg skal derfor begynde med at undersøge dette spørgsmål.

## I — Formaliteten

13. I svarskriftet har Kongeriget Belgien påstået sagen afvist, for så vidt angår det sidste af de nævnte klagepunkter, som går på den manglende oplysning om direktivets bestemmelser.

14. Ifølge den belgiske regering er dette klagepunkt blevet fremsat for første gang i stævningen og er ikke blevet gjort gældende under den administrative behandling.

15. Faktisk findes der ikke direkte eller indirekte, eksplicit eller implicit spor af dette klagepunkt — som er berørt i stævningens punkt 6 og 11, men ikke engang gentages i konklusionen — hverken i åbningsskrivelsen eller i den begrundede udtalelse.

16. I henhold til Domstolens faste praksis skal genstanden for den administrative procedure og genstanden for sagen ved Domstolen være den samme, og de klagepunkter, som ikke fremgår af den begrundede udtalelse, kan ikke optages til realitetsbehandling [2].

17. Desuden er klagepunktet fremsat i uklare og ubestemte vendinger, hvor pligten til at oplyse de erhvervsdrivende om de gældende bestemmelser og pligten til at underrette Kommissionen om overholdelsen af direktivet er blandet sammen, uden at det klart fremgår, om genstanden for denne oplysningspligt gælder for direktivets relevante bestemmelser, reglerne i den belgiske lovgivning eller de nationale myndigheders fortolkning heraf.

18. Det er derfor efter min opfattelse klart, at det klagepunkt, jeg netop har henvist til, ikke kan antages til realitetsbehandling.

19. Ifølge retspraksis forholder sig nemlig således, at »den pågældende stats mulighed for at fremsætte sine bemærkninger — selv om staten ikke ønsker at gøre brug heraf — [er] en i Traktaten sikret væsentlig garanti, hvis opfyldelse er en betingelse for lovligheden af traktatbrudsproceduren« [3].

20. Der er efter min opfattelse heller ikke grund til at nære megen tvivl om, at et andet klagepunkt, nemlig klagepunktet om udstrækningen af tabellen over stempelmærker i henhold til belgisk lovgivning [det klagepunkt, der ovenfor identificeres ved hjælp af bogstavet c), og som i retsmøderapporten omtales som punkt 1, c)], heller ikke kan antages til realitetsbehandling.

21. I dette tilfælde kan det nemlig ikke engang antages, at klagepunktet er udtrykt i stævningen i vendinger, der er tilstrækkelig klare til, at sagsøgte kan forstå det og forsvare sig mod det.

22. Med hensyn til konklusionen i stævningen, kan det ikke af de vage og generelle vendinger, den er affattet i — »idet det har fastsat detailpriserne for visse kategorier af forarbejdet tobak på et andet niveau end det, der frit er fastsat af fabrikanter og importører...« sluttes, at det omhandlede klagepunkt er omfattet heraf.

23. I stævningen er det kun den klage, der eksempelvis er nævnt på side 2a, der med megen god vilje kan anses for indirekte at henvise til dette klagepunkt, eftersom denne klage — som det er blevet præciseret *på et senere stadium* (i replikken) — angik et tilfælde, hvor myndighederne nægtede at udlevere et stempelmærke til en lavere pris end den, der var fastsat i tabellen, til en virksomhed, som importerede tobak til Belgien

2 — Jfr. f. eks. dommen af 9. december 1981 i sag 193/80, Kommissionen mod Italien, Sml. s. 3019, på s. 3032.

3 — Dom af 17. februar 1970, Kommissionen mod Italien, sag 31/69, Sml. 1970, s. 3. Jfr. også dommen af 11. juli 1984 i sag 51/83, Kommissionen mod Italien, Sml. s. 2793, og dom af 28. marts 1985 i sag 274/83, Kommissionen mod Italien, Sml. s. 1077.

og var filial af en fabrikationsvirksomhed i Nederlandene, »Cigaretten — en Tabakfabriek Bene BV« (herefter benævnt »Bene-sagen«).

24. Men selv det ville være at gå for vidt i de indrømmelser, man selv med den bedste vilje kan gøre.

25. Det eksempel, der er givet i stævningen, er nemlig udtrykkeligt af Kommissionen blevet knyttet sammen med den antagelse, at den belgiske myndighed fastsætter én salgspris for hver vare i samme kategori og af samme mærke, således at de erhvervsdrivende, som har besluttet at fastsætte en lavere salgspris end konkurrenterne, er forpligtet til at betale afgiften af en pris, som de ikke selv frit har fastsat. Der foreligger ikke den ringeste antydning af, at Kommissionen ved sin henvisning til nævnte Bene-sag i stævningen ville anfægte omfanget af stempelmærkeskalaen i den belgiske lovgivning.

26. Det er derfor ikke overraskende, at den belgiske regering først har påstået sagen afvist på dette punkt i duplikken. Grunden hertil er den samme som til, at dette klagepunkt — trods den belgiske regerings beundringsværdige bestræbelser på at foretage en systematisering i svarskriftet — ikke er blandt dem, som regeringen har opregnet som dem, Kommissionen havde taget stilling til under den administrative procedure: På dette stadium eksisterede dette klagepunkt nemlig simpelt hen ikke.

27. På grund af Belgiens »spontane« henvisninger til tabellens omfang, dukker dette klagepunkt først op i replikken. Kommissionen har tilsyneladende først på dette tidspunkt dannet sig en ny opfattelse af sit store oprindelige klagepunkt; det er ikke længere friheden til at fastsætte priserne på et lavere niveau end konkurrenterne, som omtvistes, men den omstændighed, at friheden skal følge grænserne i tabellen, som tilsyneladende er alt for snævre, hvilket er i strid med direktivets artikel 5, stk. 2. Sagt på en anden måde lader den belgiske regering ifølge Kommissionen det, den havde ladet gå ind af døren i stk. 1, gå ud af døren i stk. 2.

28. Klagepunktet er faktisk først blev præciseret i svaret på de af Domstolen stillede skriftlige spørgsmål.

29. Under disse omstændigheder — og medmindre man vil omdanne denne sag til en slags ordsprogsleg — kan det ikke antages, at det omtvistede klagepunkt er blevet fremsat i stævningen, således som det kræves i procesreglementets artikel 38. Det kan derfor ikke antages til realitetsbehandling.

30. Selv om jeg var nået til et andet resultat, kræves det også — som det fremgår af Domstolens nævnte praksis — at klagepunktet er blevet fremsat under den administrative procedure. Da Kommissionen blev udspurgt herom under retsmødet, svarede den, at dette klagepunkt i betragtning af stempelmærkeordningen var omfattet af klagepunktet vedrørende »de belgiske myndigheders nægtelse af at udlevere stempelmærker til parallelimportører svarende til lavere detailpriser end den, der er fastsat af eneimportøren af den pågældende vare«, som var nævnt på side 4 i åbningsskrivelsen og i punkt 5, in fine, i den begrundede udtalelse.

31. Det viser sig imidlertid, at den på side 2a i stævningen omhandlede sag vedrører

fastsættelsen af detailprisen på en vare, som endnu ikke var bragt i omsætning på det belgiske marked; med andre ord vedrører den den første markedsføring af den pågældende vare, mens såvel åbningsskrivelsen som den begrundede udtalelse angår spørgsmålet om forskellige erhvervsdrivendes fastsættelse af prisen på én og samme vare, der allerede er bragt i omsætning på det belgiske marked.

32. Det må tilføjes, at den bestemmelse i direktiv 72/464, som påstås at være tilsidesat i klagepunktet om, at omfanget af og differentieringen i den belgiske stempelmærkeskala er utilstrækkelig henset til fællesskabsprodukternes forskelligartethed, er artikel 5, stk. 2. Der er imidlertid ingen henvisning til en tilsidesættelse af denne bestemmelse hverken i åbningsskrivelsen eller i den begrundede udtalelse.

33. Følgelig er dette klagepunkt efter min opfattelse ikke blot en præcisering eller konkretisering af et klagepunkt, som er blevet formuleret generelt eller i sin helhed under den administrative procedure. Kongeriget Belgien kunne derfor ikke skelne hovedindholdet i det omtvistede klagepunkt fra dem, der udtrykkelig var blevet fremsat under den administrative procedure, og den blev således berøvet en væsentlig garanti, som kræves i henhold til Traktaten. Med hensyn til dette klagepunkt har den administrative procedure ikke løst sin opgave, som består i at give den pågældende medlemsstat mulighed for dels at bringe et traktatbrud til ophør, før sagen indbringes for Domstolen, og dels at tage til genmæle over for Kommissionens klagepunkter [4]. Stævningens mangel på præcision kan ikke tjene til at udvide sagens genstand til at omfatte et klagepunkt, som ikke er blevet drøftet under den administrative procedure [5].

4 — Dom af 31. januar 1984 i sag 74/82, Kommissionen mod Irland, Sml. s. 317.

5 — Jfr. dom af 9. december 1981 i sag 193/80, Kommissionen mod Italien, Sml. s. 3019 og s. 3032.

34. Det er derfor min opfattelse, at genstanden for den administrative procedure og sagsgenstanden i det foreliggende tilfælde ikke er beskrevet i de »ensartede og tilstrækkelig præcise vendinger«, som ifølge Domstolens praksis anses for nødvendige, for at et traktatbrudssøgsmål kan antages til realitetsbehandling [6].

35. Jeg skal derfor foreslå, at klagepunktet om omfanget af stempelmærketabellen, som Kommissionen så at sige har trukket op af hatten på et tidspunkt, da proceduren allerede var meget fremskreden, heller ikke antages til realitetsbehandling.

## II — Realiteten

36. Såfremt en anden opfattelse end den, jeg har givet udtryk for, skulle få overvægten og dette klagepunkt dermed blive antaget til realitetsbehandling, fordi det er indeholdt i andre oplysninger, som Kommissionen har givet på rette tid og sted, skal jeg dog tage stilling til, om klagepunktet er velbegrundet.

37. Det spørgsmål, som så opstår, er, om vi i dette tilfælde under sagens behandling har fået tilstrækkelige oplysninger til at kunne anse dette klagepunkt for godtgjort og begrundet.

38. Set fra dette synspunkt er det indiskutabelt, at de dokumenter, Kommissionen har

6 — Jfr. dommen af 15. december 1982 i sag 211/81, Kommissionen mod Danmark, Sml. s. 4547. Dommen af 20. februar 1986 i sag 309/84, Kommissionen mod Italien, Sml. s. 599 (se generaladvokat VerLoren van Themaats forslag til afgørelse, der går i modsat retning) har kastet lys over Domstolens snævre fortolkning af kravet om, at en administrativ procedures genstand og sagsgenstanden skal være identiske.

fremlagt som bilag til replikken, viser, at de belgiske myndigheder i Bene-sagen er blevet anmodet om at udlevere stempelmærker for priser, der er lavere end dem, der fremgår af tabellen, og at denne anmodning blev afslået.

39. I dette tilfælde anmodede den belgiske regering, før den afslog anmodningen endeligt, den pågældende virksomhed om forskellige oplysninger om dens omkostningsstruktur, idet den krævede en nærmere undersøgelse af disse forhold for at afgøre, om disse var i overensstemmelse med lovgivningen om god handelsskik.

40. Til slut afslog den belgiske regering anmodningen med den begrundelse, at stempelmærkeskalaen var tilstrækkelig differentieret til at tillade en sund konkurrence mellem fabrikanter og importører.

41. Den gentog dette under proceduren, idet den tilføjede, at stempelmærketabellen indtil da aldrig havde givet anledning til andre problemer, hvilket bekræftedes af den meget svage efterspørgsel efter stempelmærker til tobak, der hørte ind under kategorier til lavere priser.

42. I denne sammenhæng er Bene-sagen helt exceptionel, fordi den vedrørte en pris, der klart var lavere end den laveste prisklasse i tabellen.

43. Den belgiske regering har endvidere anført, at hvis man vil opretholde afgiftsindtægtsniveauet, indebærer en nedsættelse af den nederste grænse i tabellen, at man må forøge proportionaliteten i forbrugsafgiften, hvilket i betragtning af de større prisforskelle ville føre til, at varer af en bedre kvalitet blev stillet ringere; i øvrigt ville en forhøjelse af den specifikke del af forbrugsafgiften være i strid med lovgivers formål (artikel 4, stk. 3, i direktiv 72/464, nemlig at sørge for, at skalaen af detailsalgspriser i harmoniseringsslutfasen på rette måde afspejler forskellen i de priser, hvortil fabrikanterne afsætter varen, hvilket kun kan gennemføres ved en beskatning, der i væsentlig grad er en beskatning ad valorem.

44. I forbindelse med sit første klagepunkt (»hovedklagepunktet«, som den har kaldt det) har Kommissionen påberåbt sig dommen i Tasca-sagen[7], hvorefter prisreguleringsordninger, der gælder uden forskel for indenlandske og indførte varer, ikke i sig selv er foranstaltninger med tilsvarende virkning som en kvantitativ restriktion, men »kan fremkalde en sådan virkning, når priserne ligger på et sådant niveau, at afsætningen af indførte varer enten bliver umulig eller vanskeligere end afsætningen af indenlandske varer«.

45. *Kommissionen* har endvidere i samme kontekst nævnt Van Tiggele-dommen[8], hvori Domstolen udtalte, at fastsættelsen af en mindstepris til et bestemt beløb, der, selv om den gælder uden forskel for indenlandske og indførte varer, dog kan vanskeliggøre afsætningen af disse sidstnævnte i det omfang, den forhindrer, at en lavere kostpris får virkning for salgsprisen til forbrugeren, udgør en foranstaltning med tilsvarende virkning som en kvantitativ indførselsre-

7 — Dom af 26. februar 1976 i sag 65/75, Tasca, Sml. s. 291, 309. Jfr. af nyere dato dommen af 29. november 1983 i sag 181/82, Roussel Laboratoria, Sml. s. 3849, 3869, præmis 17.

8 — Dom af 24. januar 1978 i sag 82/77, Van Tiggele, Sml. s. 25 og 39, præmis 18.

striktion, der er forbudt i henhold til Traktatens artikel 30.

46. I den foreligggende sag er det imidlertid den allerede nævnte sag om virksomheden »Cigaretten — en Tabakfabriek Bene BV«, hvori man nægtede at udlevere stempelmærker svarende til en lavere pris end den, der fulgte af tabellen, som tiltrækker vor opmærksomhed. Den pågældende virksomhed hævdede i brevvekslingen med den belgiske myndighed, at konkurrence på prisen praktisk taget var den eneste måde, hvorpå den kunne opnå eller bevare en markedsandel, og at det under de gældende forhold var næsten umuligt for den at afsætte sine varer.

47. På den anden side blev det under retsmødet nævnt, at der foreligger lignende sager, hvor afslag på anmodninger om udstedelse af stempelmærker for priser, der er lavere end priserne i tabellen, er blevet behandlet ved de belgiske domstole.

48. Kommissionen har — ganske vist i sammenhæng med et andet klagepunkt (nemlig klagepunktet vedrørende parellelimportørernes prisfastsættelse) — anmodet Domstolen om at fortolke direktivets artikel 5 inden for de rammer, der er fastlagt i Traktatens artikel 30.

49. I den forbindelse skal jeg anføre, at det er fast retspraksis [9], at »enhver af medlemsstaternes bestemmelser for handelen, som direkte eller indirekte, øjeblikkeligt eller potentielt, kan hindre samhandelen i Fællesskabet« må betragtes som en foranstaltning med tilsvarende virkning som kvantitative restriktioner, som er forbudt i henhold til Traktatens artikel 30.

50. Som Domstolen har påvist i Inno mod ATAB-dommen [10], har det imidlertid vist sig, at foranstaltninger, der kan påvirke samhandelen inden for Fællesskabet, men som allerede omhandles i Traktaten under en selvstændig betegnelse, eksempelvis fiskale foranstaltninger, skal behandles inden for rammerne af de tilsvarende bestemmelser. Domstolen har således anført (Inno mod ATAB-dommen, præmis 50), at »de hindringer, som skyldes indirekte skatter, er omfattet af Traktatens artikel 99, som i sammenhæng med artikel 100 om tilnærmelse af lovgivningerne pålægger Kommissionen at undersøge, på hvilken måde de herfor gældende nationale lovgivninger kan harmoniseres i fællesmarkedets interesse«.

51. Det er netop på grundlag af disse artikler, at Rådet har vedtaget direktiv 72/464 med henblik på i fællesmarkedets interesse at harmonisere reglerne om forbrugsbeskatning af forarbejdet tobak, for at de faktorer, der kan udgøre en hindring for de frie bevægelser og virke fordrejende på konkurrencevilkårene, gradvis kan fjernes (Inno mod ATAB-dommen, præmis 51).

52. Kommissionens klagepunkt vedrørende omfanget af stempelmærketabellen må derfor ses i sammenhæng med direktivets artikel 5, stk. 2.

53. Det må herved tages i betragtning, at Kommissionen under hele proceduren har afholdt sig fra konkret at tage stilling til den tabel, der gælder i Belgien, og dens overensstemmelse såvel med de reelle priser og omkostninger på varerne som med »alle de for-

9 — Siden Dassonville-dommen af 11. juli 1974 i sag 8/74, Sml. s. 837, 851.

10 — Dom af 16. november 1977 i sag 13/77, Inno mod ATAB, Sml. s. 2115, 2146, præmis 49 til 51.

skellige fællesskabsvarer«, som artikel 5, stk. 2, i direktiv 72/464 henviser til.

54. Desuden er de andre tilfælde, hvor de belgiske myndigheder har nægtet at udstede stempelmærker for priser, der er lavere end priserne i tabellen (bortset fra Bene-sagen), hverken blevet undersøgt eller korrekt beskrevet af Kommissionen; disse er praktisk talt først blevet nævnt under den mundtlige forhandling og er aldrig før blevet foreholdt den sagsøgte regering.

55. I denne sammenhæng er den konklusion, som efter min opfattelse kan drages med hensyn til dette klagepunkt, således som Kommissionen har fremsat og begrundet det, at, selv om de forhold, der er fremdraget under proceduren, ikke udelukker, at der foreligger en overtrædelse, kan denne heller ikke anses for så klart godtgjort, at det under disse omstændigheder er berettiget at konstatere, at Kongeriget Belgien har begået traktatbrud, når der desuden foreligger omstændigheder, som alvorligt kan påvirke retten til kontradiktion.

56. Endelig skal jeg undersøge, om de to klagepunkter, hvis antagelse til realitetsbehandling ikke er blevet anfægtet, er velbegrundede.

57. Jeg skal først anføre, at det er Kommissionen selv, som i besvarelsen af de af Domstolen stillede spørgsmål har erkendt, at hverken artikel 58 i den belgiske lov af 3. juli 1969 om merværdiafgift eller artikel 12 i de regler, der findes som bilag til bekendtgørelse af 22. januar 1948 udelukker, at bestemmelserne i direktiv 72/464 kan finde anvendelse. I øvrigt har Domstolen allerede haft lejlighed til under henvisning til artikel 58, stk. 1, i lov af 3. juli 1969 at gøre opmærksom på, at »fabrikanten eller importøren efter den pågældende afgiftsordning frit kan fastsætte en detailsalgspris for sine varer, som er lavere end salgsprisen for konkurrerende varer af samme art, kvalitet og med samme kendemærker« (Inno mod ATAB-dommen, præmis 40).

58. Ifølge Kommissionen er den administrative praksis eller den belgiske myndigheds fortolkning af disse bestemmelser imidlertid i strid med fællesskabsretten. Kommissionens formulering er tvetydig og er karakteristisk for dens holdning i denne sag: »Den sag, Kommissionen har anlagt for Domstolen, har til formål at få fastslået, at den belgiske lovgivning, der fastsætter detailprisordningen for visse kategorier af forarbejdet tobak, er i strid med fællesskabsretten, *eftersom afgiftsmyndigheden i Belgien heraf udleder, at den har ret til at fastsætte en fast salgspris for hver enkelt vare i samme kategori og af samme mærke*« (min understregning).

59. Det er derfor de belgiske myndigheders praksis, Kommissionen har anfægtet med dette klagepunkt.

60. Da Kommissionen ikke har præciseret, på hvilke punkter lovgivningen var uforenelig med fællesskabsretten og, som vi har set, til sidst har erkendt, at lovbestemmelserne ikke var i strid med denne, har kritikken i sidste instans kun gået på, at den savnede klarhed, fordi den ikke på passende måde underrettede adressaterne om, hvilke rettigheder direktiv 72/464 giver dem. Som vi har set, må dette klagepunkt imidlertid klart afvises.

61. Med hensyn til myndighedernes praksis, må der sondres mellem de to klagepunkter.

62. Vedrørende de belgiske myndigheders påståede nægtelse af at udlevere stempelmærker til parellelimportører svarende til lavere detailpriser end dem, der er fastsat af eneimportøren, havde den belgiske regering allerede ved skrivelse af 13. december 1984 (bilag 3 til stævningen) meddelt Kommissionen, at den, hvis parallelimport skulle blive en realitet, ville være villig til at tillade de pågældende importører at fastsætte detailpriser, der var lavere end konkurrenternes, og således acceptere, at der på det belgiske marked kunne findes forskellige maksimalpriser for samme vare, men indført af forskellige importører.

63. Kommissionen har ikke fremført noget, som selv i ringe grad kan godtgøre, at gældende praksis er i strid med denne udtalelse.

64. Det må tilføjes, at direktiv 72/464 ikke kræver andet, end at der gives fabrikanter og importører ret til frit at fastsætte de maksimale detailpriser for hver enkelt af deres varer, uden at denne proces anfægter de eventuelle virkninger på samhandelen inden for Fællesskabet af en national lovbestemmelse, som omdanner en ordning med priser, der frit fastsættes af fabrikanten eller importøren til en ordning med bindende forbrugerpriser, som normalt udelukkende har virkninger på nationalt plan, eftersom der ikke sondres mellem nationale og indførte varer [11]. Specielt med hensyn til direktivets artikel 5, stk. 1, har Domstolen i øvrigt allerede fundet, at denne ikke er til hinder for, at medlemsstaterne kan indføre eller opretholde »en lovbestemmelse, som for salg af indførte eller i landet fremstillede forarbejdede tobaksvarer til forbrugeren foreskriver en bindende salgspris, nemlig den på banderolen anførte, forudsat at denne pris er fastsat frit af fabrikanten eller importøren« [12].

65. Med hensyn til klagepunktet vedrørende den påståede nægtelse af at udlevere stempelmærker svarende til højere detailpriser end dem, der blev fastsat, da varen første gang blev bragt på markedet, når en importør eller fabrikant vil sætte prisen på sine varer op, har den belgiske regering understreget, at den allerede ved skrivelse af 23. maj 1979 havde meddelt Kommissionen, at såvel importøren som fabrikanten kan ændre den pris, der blev fastsat, da varen første gang blev bragt på markedet, såvel i opadgående som nedadgående retning.

66. Heller ikke her har Kommissionen, hverken under skriftvekslingen eller retsmødet, godtgjort, at de belgiske myndigheders praksis er i strid med den, de hævder at følge.

67. Under disse omstændigheder mener jeg ikke, at de to sidste klagepunkter kan anses for begrundede.

11 — Jfr. Inno mod ATAB-dommen, præmis 53 til 56; jfr. ligeledes dommen af 5. april 1984 i de forenede sager 177 og 178/82, Van de Haar og Kaveka de Meern, Sml. s. 1797, 1814, præmis 20 til 22.

12 — Inno mod ATAB, præmis 64. Jfr. også dommen af 21. juni 1983 i sag 90/82, Kommissionen mod Frankrig, Sml. s. 2011, 2030, præmis 23 til 25.

## III — Konklusion

68. Herefter skal jeg foreslå:

1) at sagen afvises, for så vidt angår de i retsmøderapporten anførte klagepunkter 1, litra c) og 2;

2) at sagsøgte frifindes, for så vidt angår klagepunkt 1, litra a) og b);

3) subsidiært, og såfremt Domstolen skulle antage klagepunkt 1, litra c) til realitetsbehandling, skal jeg foreslå, at sagsøgte frifindes med den begrundelse, at der ikke under sagen er fremkommet tilstrækkelige oplysninger til, at det er berettiget at statuere, at Kongeriget Belgien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til fællesskabsretten.

Sagsøgeren bør betale sagens omkostninger.